

Griffbereit

Familien entdecken gemeinsam
Spiel und Sprache

Materijal za roditelje¹

Ovu obradu iz marta 2020. godine finansirali su Ministarstvo za djecu, porodice, izbjeglice i integraciju pokrajine Sjeverna Rajna-Vestfalija (MKFFI) i Fondacija Auridis gGmbH.

Osnovu materijala su razvili sljedeći bivši RAA² (sada: općinski Centri za integraciju)

- RAA Okrug Düren
- RAA Okrug Aachen
- RAA Aachen
- RAA Gelsenkirchen

i u saradnji sa savjetnicama za roditelje Gülten Doğan, Sabine Engelmann i Nadja Pazzini te uz podršku Freudenberg Fondacije GmbH.

Po osnovama programa „Bij de Hand“, Stichting Samenspel, Rotterdam.

¹Ilustracijama ne želimo umnožavati ili učvrstiti stereotipe. Cilj je - koliko je to moguće - prikazati naše raznoliko društvo.

²Zakonom o poticanju društvenog sudjelovanja i integracije u Sjevernoj Rajni-Vestfaliji iz februara 2012. pokrajina je stavila nove naglaske u integracijskoj i obrazovnoj politici. U § 7. zakon regulira podupiranje općinskih Centara za integraciju u okruzima i autonomnim gradovima. Pokrajina podržava općinske Centre za integraciju putem Službe za koordinaciju na nivou cijele pokrajine (LaKI), koja se sastoji od bivše glavne službe RAA u Sjevernoj Rajni-Vestfaliji i dijelova kompetencijskog Centra za integraciju u vladi Okruga Arnsberg.

Sadržaj

Materijal za roditelje	2
Predgovor roditeljima/porodicama.....	6
Predgovor za savjetnice i savjetnike za roditelje programa "Pri ruci"	7
1 Pokazivanje	9
2 Pljesni rukama	10
3 Ljuljanje.....	11
4 Sakrivanje predmeta	12
5 Pregledanje knjiga.....	13
6 Hopa, cupa	14
7 Crtanje	15
8 Posmatranje životinja.....	16
9 Bubnjanje.....	17
10 Otvaranje i zatvaranje	18
11 Plesanje	19
12 Čovjek se penje uz stepenice	20
13 Nopper slagalica	21
14 Pijenje čaja	22
15 Unutra i vani	23
16 Oponašanje jedno drugoga	24
17 Knjige	25
18 Taktilna igra.....	26
19 Bojenje	27
20 Vožnja čamcem	28
21 Igranje s balonima	29
22 Piramida od prstenova	30
23 Pjesma o tijelu.....	31

24	Igranje s lutkama, plišanim medama i plišanim životinjicama	32
25	Šetnja	33
26	Oči, uši, nos i usta	34
27	Igranje s papirom	35
28	Radionički stol	36
29	Proizvođenje zvukova	37
30	Igranje s kockicama.....	38
31	Ispričati nešto o životinjama	39
32	Bježi, Džan - bježi, Đulo	40
33a	Razdvajanje slagalice	41
33b	Spajanje slagalice.....	42
34	Hodanje na tuđim nogama.	43
35	Lijepljenje.....	44
36	Otpuši lopticu	45
37	Igranje kupovine	46
38	Zajedničko pospremanje igračaka	47
39	Hop, hop, hop - konjić trči galop	48
40	Igranje s plastelinom	49
41	Igranje vozića	50
42	Nizanje lanaca	51
43	Kolut naprijed	52
44	Igra prstima	53
45	Slikovnice	54
46	Bojenje vodenim bojama	55
47	Igra pamćenja	56
48	Opipaj.....	57
49	Igra prerusavanja.....	57
50	Slaganje čaša.....	59

51	Pomaganje u kući	60
52	Ja vidim nešto što ti ne vidiš.....	61
53	Igra memorije	62
54	Igranje vani s pijeskom	63
55	Kotrljanje i ciljanje loptom	64
56	Pažljivo slušaj i traži	65
57	Učenje oblačenja	66
58	Samonapravljena slagalica.....	67
59	Pričati uz knjigu	68
60	Pričati sa rukavicom za kupanje ili čarapom.....	69
61	Šta pripada zajedno?	70
62	Igranje s Legom ili Duplom	71
63	Dijelovi tijela	72
64	Moja porodica.....	73

Predgovor roditeljima/porodicama

Dragi roditelji/porodice,

u ovoj mapi grupe za igru "Pri ruci" mogu se sakupljati prijedlozi igara grupe.

Također imate priliku ponovo preuzeti prijedloge igara kod kuće i pokazati ih ostalim članovima porodice, kako biste i njih potaknuli da se igraju sa djetetom.

Ako imate bilo kakve primjedbe ili pitanja u vezi prijedloga igara, možete se u svakom trenutku obratiti voditeljicama i voditeljima grupe za igru.

Želimo Vama i Vašem djetetu, odnosno Vašoj porodici, puno radosti prilikom zajedničkog igranja!

Predgovor za savjetnice i savjetnike za roditelje programa „Pri ruci“

Draga savjetnice za roditelje programa „Pri ruci“,

dragi savjetniče za roditelje programa „Pri ruci“,

mi smo za Vas i Vaše roditelje/porodice u grupi za igru roditelja i djeteta „Pri ruci“ skupili zbirku od 64 ideje za igru. Materijali su napravljeni za razdoblje od 64 sedmice, pri čemu su moduli 1–31 usmjereni više na mlađu djecu do dvije godine, a moduli 32–64 više na djecu preko dvije godine starosti. Roditelji mogu igrati ove igre sa djetetom i sa cijelom porodicom. Preporučujemo Vam da igre na sedmičnim susretima s roditeljima/porodicama sprovedete jedanput kao primjer. Igre trebaju biti zabavne i ujedno potaknuti učenje djece.

Neke su igre pogodnije za manju, druge za stariju djecu. Odaberite zajedno sa roditeljima/porodicama ideje za igru koje su pogodne za djecu.

Mi ne određujemo redoslijed, već se on zasniva na potrebama vaše grupe (u slučaju potrebe na osnovu starosti i posebno interesa djece).

Različita poznavanja igara i prethodna iskustva roditelja/porodica moraju se uzeti u obzir. Objasnite na početku roditeljima/porodicama šta dotična igra potiče u razvoju djeteta i kakav razvojni cilj želite postići igranjem (npr. br. 4: "Sakrivanje predmeta" → dijete vježba svoje pamćenje i uči nove riječi).

Najvažnije je igrati se sa djetetom, a tek potom pridržavati se programa.

Roditelji/porodice također mogu ugraditi i svoje ideje za igru. Posebno je važno da roditelji/porodice istovremeno razgovaraju sa svojom djecom o tome šta trenutno zajedno rade. Djeci je lakše naučiti jezik kada mogu razgovarati o svemu šta rade.

Molimo objasnite roditeljima/porodicama sljedeće tačke posebno pažljivo:

- Roditelji/porodice trebaju u toku igre djeci davati prijedloge i pustiti ih da sami odluče šta žele raditi (npr. br. 4: "Sakrivanje predmeta" = „Trebam li nekoliko predmeta staviti pod krpu ili samo jedan?“ → Za dijete je važno da može izraziti svoje želje i osjećaje).
- Roditelji/porodice trebaju moći razumjeti zašto sa djetetom igraju određene igre.
- Potaknite roditelje/porodice da se sa svojom djecom raduju uspješno završenim igrama i da ih ohrabre. Kao primjer, radni listovi se završavaju „pohvalom“ izraženom direktnim govorom. Ove rečenice su zamišljene kao prijedlozi.
- Roditelji/porodice trebaju ohrabriti djecu, ako nešto ne funkcioniра odmah.

Kada se na idućem sastanku grupe sretnete sa roditeljima/porodicama, razgovarajte s njima o iskustvima koja su imali u toku igranja predloženih igara sa djetetom kod kuće. Pohvalite i ohrabrite ih da nastave sa igrama. Možete također pitati da li se kroz predložene igre razvila neka druga igra.

Iskoristite susrete u grupi za igru također za predstavljanje materijala za igru, slikovnica, materijala za rukotvorine itd. Puno hvala!

Opširno uputstvo o provedbi grupa za igru na temelju koncepta programa „Pri ruci“ molimo pogledajte u „Priručniku za savjetnice i savjetnike za roditelje programa 'Pri ruci'“. Ovaj priručnik detaljno sadrži sve važne informacije o konceptu.

Molimo vas da roditeljima/porodicama učinite dostupnim radne listove programa „Pri ruci“ na željenim porodičnim jezicima. Za daljnje potrebe prevođenja možete se obratiti nadležnoj Službi za koordinaciju.

Puno uspjeha u provedbi grupa roditelja i djeteta prema konceptu programa „Pri ruci“!

1 Pokazivanje

Šta uči Vaše dijete?

- Pažljivo promatranje
- Razumijevanje riječi
- Kasnije također ponavljanje riječi

Šta Vam treba?

- Vlastito okruženje (npr. kod kuće, u komšiluku)

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vaše dijete u naručje ili u krilo.
- Pogledajte onamo, gdje Vaše dijete gleda.
- Pokažite na to i kažite kako se taj predmet zove.
- Pokažite na sofu, lampu, stolicu i kažite kako se predmeti zovu.
- Pitajte Vaše dijete: „Gdje je lampa? Gdje je stolica?“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Dobro si prepoznao/la na šta sam ti pokazivao/la.

2 Pljesni rukama

Šta uči Vaše dijete?

- Riječi
- Oponašanje pokreta
- Ritam

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sjednite jedno nasuprot drugoga i zajedno pjevajte uz odgovarajuće pokrete:

Pljesni rukama, radosno i veselo, a sada po glavicu, lagahno i sretno.	pljeskati rukama
Digni ruke gore, zatim na bokove, tako plove lađe po jezeru male, tako plove lađe po jezeru male.	pljeskati po glavi dići ruke u zrak staviti ruke na bokove ljuljati gornji dio tijela amo-tamo

- Odaberite drugu dječju pjesmu koju poznajete, pjevajte je djetetu i pravite pokrete zajedno s njim.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti dižeš ruke veoma visoko.
- Pa ti već pjevaš sa mnom (ako Vaše dijete proizvodi zvuke).

3 Ljuljanje

Šta uči Vaše dijete?

- Raditi nešto zajedno

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Stavite dijete ispred sebe na pod.
- Stanite iza djeteta i kleknite.
- Provucite ruke ispod potkoljenica Vašeg djeteta.
- Obje ruke čvrsto preklopite ispod koljena Vašeg djeteta.
- Recite svome djetetu da ćete ga sada ljuljati, te ga ljuljajte naprijed-nazad i amo-tamo.
- Možete pri tome pjevati: „Ljuljati se, ljuljati se, ljuljati.“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Razgovarajte pri tome sa svojim djetetom i pohvalite ga.

4 Sakrivanje predmeta

Šta uči Vaše dijete?

- Vježbanje pamćenja
- Nove riječi

Šta Vam treba?

- Krpa
- Predmeti koji mogu stati pod krpu

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite Vaše dijete da opipa i promatra krpu i predmete, možda ih Vaše dijete također želi staviti u usta.
- Sakrijte jedan predmet ispod krpe, npr. šolju.
- Pitajte Vaše dijete: „Gdje je šolja?“
- Vi ili Vaše dijete povucite krpu. „TU je šolja!“
- Ponovite igru sakrivajući neki drugi predmet.
- Sakrijte i Vaše lice iza krpe, a zatim povucite krpu uzvikujući: „Ku-ku!“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si dobro zapamtio da je šolja ispod krpe.

5 Pregledanje knjiga

Šta uči Vaše dijete?

- Prepoznavanje riječi
- Prepoznavanje slika
- Upoznavanje sa knjigama

Šta Vam treba?

- Knjige napravljene od čvrstog kartona, plastike ili tkanine, s po jednom ili dvije slike na svakoj stranici.

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Vaše dijete može otvoriti knjigu i pregledati je.
- Pokažite na pojedinačne slike i ispričajte nešto o njima.
- Postavljajte i pitanja o slikama, npr.: „Gdje su pantalone? Da li i ti imaš pantalone na sebi?“
- Za malu djecu često je dovoljno samo pogledati jednu sliku.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Zabavno je gledati slikovnice sa tobom!

6 Hopa, cupa

Šta uči Vaše dijete?

- Raditi nešto zajedno
- Držati ravnotežu

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vaše dijete u krilo, tako da mu je lice okrenuto prema Vama.
- Držite rukama djetetov gornji dio tijela.
- Cupkajte Vaše dijete najprije na jednom, a zatim na drugom koljenu i
- kažite:

Hopa, cupa, jahač hitri,
kada padne onda vrišti.
Padne li u jarak mali,
pojede ga gavran stari.
Padne li u močvaricu,
ljosnut' će na zadnjicu!

- Kod „ljosnut“ pustite dijete da sklizne između koljena.
- Kod „Hopa, cupa“ cupkajte posebno visoko.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ali ti baš sjajno glumiš jahača.

7 Crtanje

Šta uči Vaše dijete?

- Držati masnu bojicu ili olovku u boji
- Crtati crte, linije i kasnije krugove
- Da bude kreativno

Šta Vam treba?

- Debele, kratke olovke u boji ili masne bojice ili kreda za pločnik
- Veliki komad papira ili kartona (može biti već korišten) ili pločnik

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sjedite za stol sa priborom za crtanje.
- Dajte Vašem djetetu masnu bojicu ili olovku i papir, te gledajte šta će uraditi s tim.
- Pokažite Vašem djetetu kako se crta: nacrtajte nekoliko crta i tačaka.
- Crtajte sve dok Vaše dijete uživa u tome (obično su to nekoliko minuta).
- Na kraju pogledajte crtež zajedno: kažite ono što vidite.
- Objesite crtež ili ga stavite na mjesto gdje se dobro vidi.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ovo je lijepa plava crta.
- Pa ti već znaš napraviti tačke, lijepo!

8 Posmatranje životinja

Šta uči Vaše dijete?

- Prepoznavanje životinja u okolini: kako izgledaju? Šta rade? Kakve zvukove proizvode? Kakve su na dodir?
- Imena životinja i njihovih dijelova tijela

Šta Vam treba?

- Jedna ili više životinja do kojih možete otići (možete npr. posjetiti zoološki vrt)

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Možete zajedno potražiti jednu životinju ili više životinja i, ako se radi o pitomoj životinji, pomilovati je.
- Navedite Vašem djetetu imena životinja.
- Oponašajte zvukove životinja i ohrabrite Vaše dijete da to također pokuša.
- Možete sa Vašim djetetom otpjevati pjesmu „Old Mac Donald“.
- Pokažite na glavu, šape, rep i tijelo životinja i opišite šta životinje mogu raditi sa njima (jesti, stojati, mahati, tjerati muhe).
- Obratite pažnju na to šta Vaše dijete zanima i ispričajte više o tome.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Lijepo, tako miluješ veoma nježno, pas to voli.
- Možeš dobro oponašati kozu: meee, meee.

9 Bubenjanje

Šta uči Vaše dijete?

- Proizvoditi različite zvukove sa štapom ili drvenom kašikom
- Prepoznati razlike između zvukova (važno za učenje jezika)

Šta Vam treba?

- Kutija čvrsto zatvorena poklopcem, eventualno napunjena suhim graškom ili rižom, ili jedan bubanj
- Štap ili drvena kašika

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Naspite rižu ili grašak u kutiju i zatvorite poklopac.
- Vaše dijete se može igrati s tim: udarati u kutiju, zveckati njome, pustiti kutiju da se kotrlja.
- Možete pokazati koliko se jako ili lagahno može udarati u kutiju, odnosno u bubanj.
- Izgovorite pri tome riječi: „jako“ ili „lagahno“.
- Možete pokazati kako udarati o pod, stol ili nešto treće.
- Dijete može oponašati zvukove koje čuje.
- Možete s Vašim djetetom udarati nogama o pod (budite oprezni kod iznajmljenih stanova).

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, odlično, to radiš veoma dobro.
- Pa ti već možeš jako i lagahno lupati o pod.

10 Otvaranje i zatvaranje

Šta uči Vaše dijete?

- Ciljano pomjerati prste i ruke
- Različite načine otvaranja i zatvaranja
- Koristiti svoj um
- Izraze „otvoreno“ i „zatvoreno“

Šta Vam treba?

- Stvari koje se mogu otvoriti i zatvoriti na različite načine, kao što su npr. kutija sa šibicama, kutija sa poklopcem, tegla za kolače, tegla sa obješenim poklopcem

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu teglu, kutiju, karton itd., kako bi ih moglo iz blizine posmatrati.
- Pokažite Vašem djetetu kako otvoriti i zatvoriti svaki predmet.
- Izgovorite pritom svaki put jasno „otvoreno“ i „zatvoreno“.
- Uzmite ruke Vašeg djeteta u Vaše ruke i otvorite i zatvorite zajedno.
- Ako je Vaše dijete to naučilo, željet će to često ponavljati.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, dobro, tako ćeš otvoriti teglu.
- Pa ti već možeš zatvoriti vrata.

11 Plesanje

Šta uči Vaše dijete?

- Slušati
- Ritam
- Zajedno se gibati

Šta Vam treba?

- Muzika

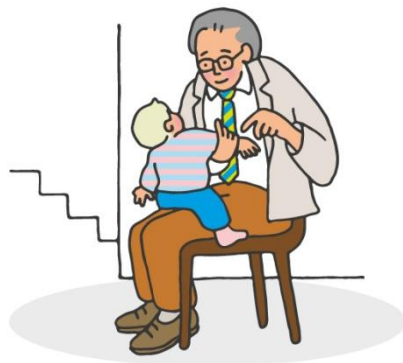
ŠTA MOŽETE RADITI?

- Upalite muziku ili pjevajte sami.
- Uzmite Vaše dijete u naručje ili ga držite za obje ruke.
- Plešite zajedno sa Vašim djetetom.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Što nas dvoje lijepo plešemo zajedno!

12 Čovjek se penje uz stepenice

Šta uči Vaše dijete?

- Raditi nešto zajedno

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vaše dijete u krilo, tako da mu je lice okrenuto prema Vama.
- Pređite sa dva prsta preko djetetove ruke do vrata i kažite:

Čovjek se penje uz stepenice.

- Ljuljajte djetetovo uho ...

zvoni zvonce – dinge linge dange

- Nježno lupkati po čelu ...

kuca

- Ljuljajte djetetov vrh nosa.

Dobar dan, gospodine Nosiću!

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Lijepo, kako ti znaš ispričati malu priču!
- Tvoji prsti već veoma dobro igraju ovu igru!

13 Nopper slagalica

Šta uči Vaše dijete?

- Vježbanje pokreta ruku i šaka
- Prepoznavanje spojeva prilikom sastavljanja
- Koordiniranje ruku i očiju

Šta Vam treba?

- Nopper slagalica

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite najprije Vaše dijete da se slobodno igra i dodiruje dijelove slagalice. Obratite mu pri tome puno pažnje.
- Pokažite Vašem djetetu kako može sastavljati pojedinačne dijelove.
- Sastavljene dijelove stavite jedan na drugi, tako da Vaše dijete može vidjeti da su oni spojeni.
- Ponovite to, možda će Vas Vaše dijete oponašati.
- Sklopljene dijelove ponovo rastavite, tako da to Vaše dijete može lahko shvatiti.
- Obratite pažnju na to da li Vaše dijete sklopljene dijelove također želi rastaviti.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, samo snažno povuci, onda će se dijelovi rastaviti!
- Lijepo, kako ti već znaš sklapati!

14 Pijenje čaja

Šta uči Vaše dijete?

- Pretvarati se i izmisliti nešto
- Zajedno se igrati i razgovarati

Šta Vam treba?

- Šolje ili čaše
- Čajna kašika
- Mali čajnik

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pogledajte s Vašim djetetom šolje, čajne kašike i čajnik, te razgovarajte s Vašim djetetom o tim predmetima.
- Pa se pretvarajte da sipate i ispijate šolju čaja.
- Pretvarajte se da sipate još jednu šolju čaja i dajte je Vašem djetetu: „Pogledaj, šolja čaja. Hoćeš li i ti popiti jednu šolju čaja?“
- Zamolite Vaše dijete da vam naspe još jednu šolju čaja i pretvarajte se da ga pijete.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Kakav ukusan čaj si mi dao! Želim rado popiti još jednu šolju.
- Ti baš znaš dobro sipati čaj u šolju. Kome ćeš sad dati ovu šolju?

15 Unutra i vani

Šta uči Vaše dijete?

- Razvijati svoj um
- Upotrebljavati izraze „unutra“ i „vani“

Šta Vam treba?

- Karton sa plastičnim čašama, kašikama, kutijama i limenkama (prazna ambalaža)

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Promatrajte sve predmete zajedno sa Vašim djetetom i pustite ga da se igra s njima, onoliko dugo koliko želi.
- Sada stavite kašiku u plastičnu čašu pa čašu u kutiju.
- Kažite pri tome jasno Vašem djetetu: „Vidi, stavljam kašiku U čašu pa čašu stavljam U kutiju!“
- Zamolite Vaše dijete da stavi kutiju U veliki karton. Pomozite mu pri tome, ako je potrebno.
- Sada izvadite sve predmete IZ kartona i pri tome jasno kažite: „Sad ću opet sve izvaditi IZ kartona.“
- Sada zajedno sa Vašim djetetom naizmjenice stavite predmete U karton i zatim ih opet izvadite IZ kartona.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Tako je dobro, ti baš čvrsto držiš plastičnu čašu, sada je molim te stavi U karton. Izvadi molim te kašiku iz šolje. Ti to radiš veoma dobro!

16 Oponašanje jedno drugoga

Šta uči Vaše dijete?

- Pažljivo posmatrati
- Nekoga oponašati

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Mašite Vašem djetetu i pitajte ga: "Hoćeš li me oponašati? Maši i ti jedanput!"
- Nakon mahanja napravite drugačiji pokret i zamolite Vaše dijete da i to ponovi.
- Posmatrajte Vaše dijete i tada ponovite jedan od njegovih pokreta.
- Pjevajte pjesmu koja uz to odgovara, npr.:

Prodavnicu lutaka vidio/vidjela sam ja
 sa puno lutaka na policama.
 Prodavnice vlasnik na put se dade,
 a lutke uzele po svome da rade.
 I ovako radiše... (npr. pljeskati)
 I ovako radiše... (npr. pucketati)
 I ovako radiše... (npr. bubnjati)

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Dobro, kako ti to znaš ponoviti!
- Ti znaš divno mahati/ pljeskati/ pucketati/ bubnjati!

17 Knjige

Šta uči Vaše dijete?

- Gledati slike i knjige
- Slušati šta se priča
- Jezik

Šta Vam treba?

- Knjiga o odjeći

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vaše dijete u krilo ili ga stavite pored sebe na sofu.
- Pustite Vaše dijete da gleda slike u knjizi.
- Ispričajte šta je prikazano na slikama. Izmislite uz to jednu čitavu priču: nemojte samo nabrajati pojedine odjevne predmete.
- Pokažite na odjevne predmete koji se mogu vidjeti i pitajte Vaše dijete: "Gdje je tvoja košulja?"
- Pustite Vaše dijete da samo okrene stranicu.
- Ako Vaše dijete nešto pogrešno ponavlja, ponovite riječ u cijeloj rečenici. Vaše dijete kaže npr. "one" (za pantalone), onda Vi kažete: "Da, ovo su pantalone!"

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Što lijepo gledaš knjigu!
- Ti već možeš sam okretati stranice.

18 Taktilna igra

Šta uči Vaše dijete?

- Opipavati rukama

Šta Vam treba?

- Predmeti izrađeni od različitih materijala, npr. od vune, plastike, drveta, (debelog) stakla, metala

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Postavite predmete, npr. šal ili plišanu igračku, plastičnu kutiju, čajnu kašičicu, flašicu za mlijeko, kašiku itd.
- Dodirnite Vi i Vaše dijete predmete rukama i obrazom.
- Razgovarajte sa Vašim djetetom o kojim predmetima se radi i kakve su stvari na dodir: tvrde ili mehke, glatke ili grube, tople ili hladne, ugodne ili ne ugodne.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Opipavaš svojim nosom, to je dobra ideja!
- Da, to je hladno, tako je.

19 Bojenje

Šta uči Vaše dijete?

- Vježbanje pokreta ruku
- Usklađenost pokreta ruku i očiju
- Izraziti se kreativno, koristiti svoju maštu

Šta Vam treba?

- Plastična folija kao podloga (npr. vreća za smeće)
- List novine ili drugi papir na kojem ćete bojiti
- Široka četka s kratkom drškom
- Boja rastvorena u vodi u niskoj plastičnoj posudi
- Plastična vreća za smeće i makaze

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Stavite podlogu na stol i kažite šta želite sada raditi.
- Izrežite tri rupe (za glavu i ruke) u vreći za smeće, kako bi Vaše dijete moglo navući na sebe tu "kecelju za bojenje".
- Pripremite novinu, boju i četku.
- Umočite četku u boju i nacrtajte debelu mrlju ili crtu na papiru.
- Dajte Vašem djetetu četku. Pomozite mu da je umoci u boju i pomozite prilikom bojenja (ako je potrebno). Pustite ga da i samo pokuša bojiti.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- To je jedna lijepa crvena mrlja.

20 Vožnja čamcem

Šta uči Vaše dijete?

- Riječi
- Igrati se zajedno

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sjednite na pod nasuprot Vašeg djeteta, tako da su lica okrenuta jedno prema drugom.
- Držite se rukama jedno za drugo.
- Pretvarajte se da sjedite i veslate zajedno u čamcu: povucite obje ruke Vašeg djeteta prema vama i naslonite se natrag. Sada ih ponovo otisnite i pri tome se nagnite naprijed.
- Promijenite brzinu s vremena na vrijeme ili veslajte samo jednostrano.
- Razgovarajte ili pjevajte pri tome zajedno.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš već vrlo dobro veslati!

21 Igranje s balonima

Šta uči Vaše dijete?

- Otkriva različite načine igre s predmetom
- Bolje se kretati

Šta Vam treba?

- Jedan ili više balona
- Eventualno komad trake

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Napužite balon, a zatim ponovo pustite zrak pištajući vani.
- Napužite balon, a zatim ga pustite da leti.
- Napužite balon (ne previše, da ne pukne) i zavežite ga.
- Pustite Vaše dijete da opipa balon, da ga pomiriše, da ga udari i da ga stišće, da ga uhvati i sakrije. Uvijek kažite šta Vaše dijete radi.
- Sada se možete zajedno igrati s balonom, tako što ćete ga udarati rukama.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti baš možeš visoko baciti balon!
- Ti već znaš odlično uhvatiti balon!

22 Piramida od prstenova

Šta uči Vaše dijete?

- Upravljanje svojim rukama
- Razlikovati različite veličine i boje prstenova
- Usklađenost očiju i ruku: vježbanje djelovanja i gledanja

Šta Vam treba?

- Piramida od prstenova

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu piramidu da bi se moglo igrati s njom, onoliko dugo koliko želi.
- Pokažite Vašem djetetu kako staviti prstenove na štap (redoslijed isprva nije važan).
- Pokušajte sa Vašim djetetom također staviti prstenove jedan na drugi ili ih pustite da se kotrljaju.
- Kažite pri tome šta radite.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, ti također možeš staviti prsten na svoju glavu.
- Izgradio/la si lijepu piramidu.
- Ti znaš vrlo dobro kotrljati prstenove.

23 Pjesma o tijelu

Šta uči Vaše dijete?

- Imena različitih dijelova tijela
- Kretati se uz muziku

Šta Vam treba?

- Pjesma

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sjednite jedno nasuprot drugog.
- Pjevajte pjesmu zajedno, npr. „Oči su mi nestale“ ili Vi recitirajte neku pjesmu i krećite se u skladu s tim.

Ruke u krilo – tako mi je milo.
 Pa na leđa ruke – sagni se bez muke.
 Ruke na koljena – tralalala.
 Ruke na trbuh baš - ti i to dobro znaš!

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti već znaš veoma lijepo pjevati! Da, lijepo se zajedno sa mnom kreći!
- Ti već dobro poznaješ svoje dijelove tijela.

24 Igranje s lutkama, plišanim medama i plišanim životinjicama

Šta uči Vaše dijete?

- Kroz igru ponavljati događaje kojima se bavi
- Postaviti se u druge uloge, kroz igru isprobati drugačije ponašanje
- Jezik (riječi, rečenice) oblikovati
- Djevojčice i dječaci igraju se i uče jednakopravno

Šta Vam treba?

- Razne lutke (muške i ženske), plišane igračke i mede
- Mali tanjir i kašičica (uobičajeni kućni predmeti)
- Krpa, ručnik i rukavica za pranje

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Možete pustiti Vaše dijete da se najprije slobodno igra s lutkom ili plišanom igračkom.
- Ako se Vaše dijete samostalno igra s lutkom, nemojte ga/je dirati. Ako se dijete ne uspijeva igrati s lutkom, dajte mu/joj prijedloge, npr.: „Zar tvoja lutka nije gladna?“ Uzmite tanjir i kašiku i pretvarate se da hranite lutku.
- Pokažite Vašem djetetu kako da presvuče lutku ili kako da je obuče i skine.
- Ako se igrate zajedno, pratite Vaše djelovanje riječima.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti izgleda daješ lutki nešto ukusno za jelo?
- Ti izgleda jako voliš svoju lutku.
- Da li si već tvojoj lutki dao/dala ime?
- To je baš lijepo ime.

25 Šetnja

Šta uči Vaše dijete?

- Zadržati smjer pri hodanju
- Riječi i rečenice o stvarima koje vidi

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Idite zajedno u šetnju napolje ili u kući.
- Obratite pažnju na to kuda Vaše dijete gleda i ispričajte nešto o tome:

"To je napolju. Hoćemo li izaći napolje? Šta vidiš ovdje, jedno drvo i psa? Pas trči. Pas ima rep, vidiš li to? Pas maše repom. Šta čuješ ovdje, auto? Vidi veliki auto."

- Ako Vašem djetetu pričate puno na jeziku koji Vi najbolje poznajete, Vaše dijete uči dobro govoriti.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Sjajno, ti već možeš hodati daleko.
- Ti već stvarno dobro pričaš sa mnom.

26 Oči, uši, nos i usta

Šta uči Vaše dijete?

- Imenovati dijelove lica
- Navikavati se na knjige, ako upotrebljavate knjigu: ono što je u knjigama, može biti i u stvarnosti

Šta Vam treba?

- U slučaju potrebe, jedna knjiga ili slike lica ili lutke

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Započnite pokazujući dijelove lica, koje Vaše dijete možda već poznaje i kažite šta se može učiniti s tim: "Šta mogu učiniti sa ustima? Govoriti ili jesti?"
- Pokažite prema Vašem uhu i recite: "Ovo je moje uho. Ti također imaš uho." Zatim pokažite na uho Vašeg djeteta i recite: "Ovo je tvoje uho, s njim možeš čuti."
- Ponovite ovo i zamolite Vaše dijete da pokaže na Vaše uho. Možda Vaše dijete izgovori i riječ "uho".
- Pokažite na oči, nos i usta. Ako se to Vašem djetetu sviđa, onda i na obraz i bradu.
- Dijelove lica možete pokazati i na slikama ili uz pomoć lutke.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, tačno, to je uho (čak i ako Vaše dijete još uvijek ne izgovara riječ pravilno, uvijek čuje ispravnu riječ od Vas).

27 Igranje s papirom

Šta uči Vaše dijete?

- Kako se osjeća papir i šta se sve može raditi s papirom
- Ciljano koristiti svoje ruke
- Čuti razlike između različitih zvukova (dobro za učenje jezika)
- Oblici, veličine, ...

Šta Vam treba?

- Na primjer: prazna papirna kesa, korištena koverta, brošure ili stare novine, bijeli list papira

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte papir Vašem djetetu, kako bi ga moglo ispitati i vidjeti o čemu se radi.
- Recite šta dijete radi s papirom.
- Pokažite Vašem djetetu šta se još može uraditi s papirom, npr. smotati ga i koristiti kao cijev kroz koju se može govoriti ili kroz koju nešto može kliznuti, za šuštanje, kidanje, savijanje, slikanje itd.
- Zgužvajte papir i pustite ga da se kotrlja.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Pokušaj ponovo!
- Ti baš znaš praviti puno zvukova s papirom.
- To si dobro promislio/la – to može i tako!

28 Radionički stol

Šta uči Vaše dijete?

- Ciljane pokrete ruku, šaka i prstiju
- Usklađenost očiju i ruku, gledanja i djelovanja
- Proširiti i dopuniti vokabular
- Upoznati predmete
- Djevojčice i dječaci igraju se i uče jednakopravno

Šta Vam treba?

- Radionički stol

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu radionički stol i ručni alat (po potrebi uvoditi alat pojedinačno), tako da se može igrati s tim.
- Obratite pažnju na to da svaki alat i materijal budu u međusobnoj vezi.
- Pokažite Vašem djetetu kako se koriste alati i materijali, npr. ukucati kline čekićem.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš već veoma dobro udarati u klin!
- Udari jako: BUMM! Sad udari lagahno: tik, tik! Dobro!
- Ti to radiš odlično!

29 Proizvođenje zvukova

Šta uči Vaše dijete?

- Praviti pokrete ustima (dobro za učenje govora)
- Slušanje zvukova i riječi (dobro za učenje jezika)
- Dobro paziti i oponašati nekoga (dobro za sposobnost zapažanja)

Šta Vam treba?

- Ne trebaju materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sjedite nasuprot Vašeg djeteta.
- Stisnite usne i pušite – pratite da li Vas Vaše dijete oponaša.
- Spomenite neku poznatu životinju. Oponašajte njen zvuk. Pričekajte hoće li dijete oponašati Vaš zvuk.
- Pokažite na različite predmete, npr. automobil, sat, čajnik koji zviždi i oponašajte zvukove. Vaše dijete će sigurno oponašati te zvukove.
- Povičite nešto iz određene daljine kroz rolnu papira.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš čak oponašati automobil!
- „Ssssss“, da, tačno, tako radi zmija.

30 Igranje s kockicama

Šta uči Vaše dijete?

- Ciljane pokrete ruku i šaka
- Prvi dojmovi statike (slaganje i gradnja)
- Razvijati maštu
- Usklađenost očiju i ruku
- Nazivi različitih boja

Šta Vam treba?

- Kockice ili kutije

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu kockice ili kutije i pustite ga da se igra s njima onoliko dugo koliko želi.
- Posmatrajte igru Vašeg djeteta i razgovarajte o tome šta radi.
- Pokažite Vašem djetetu kako slagati kockice/kutije kao toranj.
- Srušite s Vašim djetetom toranj i zajedno ga ponovo izgradite.
- Oblikujte s kockicama voz, tako što ćete dijelove postaviti jedan iza drugog. Vaše dijete može voziti taj voz, ako gura kockice.
- Posložite kockice po bojama, jednu pored ili iza druge.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si sagradio/la baš visoku kulu.
- Odabrao/la si lijepu boju za tvoj voz.

31 Ispričati nešto o životinjama

Šta uči Vaše dijete?

- Poznavati različite životinje
- Pažljivo slušati
- Posmatrati slike
- Upoznati se s knjigama

Šta Vam treba?

- Knjiga sa ilustracijama životinja
- Životinje od tkanine

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Vaše dijete može držati knjigu i pogledati je.
- Možete pokazati na neku životinju i kazati šta je posebno na njoj.
- Pitajte Vaše dijete: „Gdje je krava? Pokaži mi. Dobro, a sad konj.“
- Možete oponašati životinjske zvukove i pitati Vaše dijete: „Kako radi krava? Kako radi konj?“
- Ako Vaše dijete ima već 2 ili 3 godine, možete kazati nešto o osobinama životinja: „Magarac je jak i može dobro nositi. Mačić je mali i ima mehko krzno.“
- Ako Vaše dijete ne izgovori neku riječ pravilno, možete tu riječ ponovo upotrijebiti u cijeloj rečenici.
- Kaže li Vaše dijete npr. "matjitj", Vi kažete npr. „Da, tamo trči jedan crni mačić.“ Molimo bez izravnih ispravki.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, to je pas, tačno si pokazao/la.
- Ti znaš već veoma dobro oponašati životinjske zvukove.

32 Bježi, Džan – bježi, Đulo

Šta uči Vaše dijete?

- Riječi, zvuk i ritam jezika
- Tražiti nešto što je nestalo (dobro za orijentaciju)

Šta Vam treba?

- Flomaster ili olovka u boji sa ovlaženim vrhom

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Nacrtajte lice na jednom noktu na obje ruke.
- Pokažite Vašem djetetu lica i kažite mu da se njih „dvoje“ zovu Džan i Đula i da oni također mogu hodati. „Slušaj dobro!“

Hodale su dvije osobe gore do planine, kao što vidiš.	kucajte po stolu s „Džanom“ i „Đulom“
Jedna osoba se zvala Džan a druga se zvala Đula.	držite jedan kažiprst podignut držite drugi kažiprst podignut
Bježi, Đulo!	sakrijte „Đulu“ iza leđa
Bježi, Džan!	sakrijte „Džana“ iza leđa
Vrati se, Džan!	ponovo podignite jedan prst
Vrati se, Đulo!	ponovo podignite drugi prst

- Ponovite stihove. Kada sakrijete „Džana“ i „Đulu“, pitajte Vaše dijete: „Gdje je Džan? Gdje je Đula?“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Dobro si pazio/la, Džan i Đula su mi iza leđa.

33a Razdvajanje slagalice

Šta uči Vaše dijete?

- Hvatanje predmeta palcem i kažiprstom
- Usklađenost očiju i ruku
- Upravljanje svojim rukama
- Pomnije promatrati slike

Šta Vam treba?

- Slagalice s drškom

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Najprije pustite Vaše dijete da se slobodno igra sa slagalicom.
- Nakon nekog vremena možete pokazati na pojedinačne dijelove slagalice i reći nešto o njima.
- Možete zamoliti Vaše dijete da vam pokaže pojedinačne dijelove.
- Pokažite Vašem djetetu kako se može jedan dio razdvojiti iz slagalice.
- Vaše dijete će to obično raditi samostalno, a ako ne, možete ga zamoliti.
- Možete od toga napraviti i igru zvukova, s tim što bi udarali dijelove jedan o drugi.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, tačno! Ti možeš također okrenuti slagalicu i svi će dijelovi ispasti.
- Ti znaš već dobro izvaditi dijelove.

33b Spajanje slagalice

Šta uči Vaše dijete?

- Traženje odgovarajuće forme (dobro za razvoj uma)
- Ciljano pokretanje ruku i prstiju
- Koordinirano kretanje palca i kažiprsta
- Pomnije promatranje različitih oblika, boja i slika

Šta Vam treba?

- Ako Vaše dijete ima jednu godinu: slagalica s drškom
- Ako je Vaše dijete već starije: slagalica ponajprije sa 4 dijela

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Razgovarajte sa Vašim djetetom o tome šta se može vidjeti na dijelovima slagalice.
- Izvadite dva dijela slagalice.
- Pokažite Vašem djetetu kako sastaviti dva dijela slagalice: tražite pravo mjesto, okrećite i gurajte dijelove, dok ne uklope.
- Zamolite Vaše dijete da uklopi jedan dio u slagalicu (ako ne uspije, pomozite mu, dok se ne uspije).
- Pomozite Vašem djetetu rukama i riječima, npr.: „Okreni taj dio, okreni još malo, malo unatrag, tako je tačno!“
- Ako se Vaše dijete ljuti zato što mu sastavljanje još ne uspijeva, smirite ga i dajte mu jedan jednostavan dio za uklopiti.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si taj dio sasvim tačno uklopio/la.

34 Hodanje na tuđim nogama

Šta uči Vaše dijete?

- Da sarađuje
- Držati ravnotežu

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

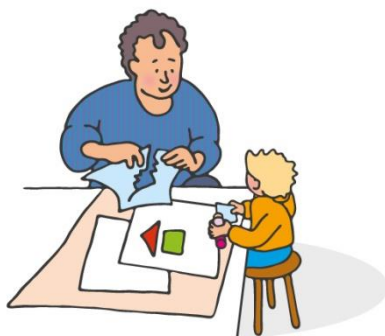
- Stavite Vaše dijete na Vaše noge i zajedno hodajte okolo.
- Idite sporije, a ponekad i brže te kažite pri tom: „sporo“ i „brzo“.
- Pravite naizmjenično velike i male korake i kažite to.
- Oponašajte hod životinja: gegajte se poput patke, kaskajte poput konja itd.
- Pustite Vaše dijete da hoda naopako na Vašim nogama, licem okrenuto od Vas.
- Možete reći ove stihove:

Jedna nogica, dvije nogice, tralala,
jedna nogica, dvije nogice, hodaše po travi,
jedna nogica, dvije nogice, hodaše po stazi,
sve dok djetešca ne porastu velika.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti već znaš praviti velike korake! Ti već znaš praviti brze korake! Ti već znaš vrlo dobro hodati unatrag!

35 Lijepljenje

Šta uči Vaše dijete?

- Vježbaju se pokreti ruku
- Usklađenost ruku i očiju
- Rukovanje s ljepilom
- Taktilni osjećaj se razvija

Šta Vam treba?

- Stara novina kao podloga
- Papir, koji se može pocijepati na komade
- List čvrstog papira
- Ljepilo

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pokažite Vašem djetetu predmete i kažite mu kako se zovu.
- Pokažite Vašem djetetu kako se može papir pocijepati na komade.
- Zamolite Vaše dijete da pocijepa papir.
- Pokažite Vašem djetetu kako se može raditi s ljepilom.
- Zamolite Vaše dijete da premaže ljepilom komade papira.
- Lijepite zajedno komade papira premazane ljepilom na čvrsti papir i razgovarajte pri tome.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš dobro pocijepati papir! Ti već znaš snažno pritisnuti! To si čvrsto zalijepio/la.

36 Otpuši lopticu

Šta uči Vaše dijete?

- Svjesno doživljavanje disanja
- Učiniti nešto drugo s vlastitim dahom
- Vježbanje mišića u predjelu usta (doprinos učenju pravilnog govora)
- Svjesno pomjeranje usana i jezika
- Raditi nešto zajedno, igrati se s drugima

Šta Vam treba?

- Lopta za stolni tenis ili pamučna kugla
- Po mogućnosti dvije slamke za piće
- Po mogućnosti jedno ogledalo

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte loptu Vašem djetetu, kako bi je moglo upoznati, vidjeti i dodirnuti.
- Kažite Vašem djetetu šta ćete učiniti s lopticom.
- Otpušite lopticu preko stola prema Vašem djetetu.
- Zamolite Vaše dijete da također otpuše lopticu.
- Ako to uspije, možete jedno drugome puhati loptice.
- Također možete koristiti slamku za piće da jedno drugom pušete loptice.
- Gledajte se prilikom puhanja u ogledalu.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti baš znaš jako puhati!
- Ti znaš lopticu veoma daleko otpuhati!

37 Igranje kupovine

Šta uči Vaše dijete?

- Igrati se poznatih situacija
- Igrati se zajedno
- Mnogo novih riječi i rečenica

Šta Vam treba?

- Torba ili vreća
- Prazne kutije za mlijeko, plastične čaše, kutije
- Stari novčanik
- Kao „novac“ se mogu koristiti dugmad, plastični novac ili centi

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu kupovine jednu za drugom.
- Uzmite sami torbu i novac i pozovite Vaše dijete da se igra: „Dobar dan, želim nešto kupiti od Vas. Možete li mi dati jednu litru mlijeka?“
- Ako je potrebno, pomozite Vašem djetetu u ulozi prodavača: „Sad mi možeš dati mlijeko i reći: 'Jedan euro, molim Vas'.“
- Možete kupiti i druge predmete, staviti ih u torbu i platiti.
- Pokažite se kao razgovorljiv kupac i recite nešto o pojedinim predmetima.
- Zamijenite uloge, možda bi Vaše dijete željelo igrati kupca.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti baš znaš dobro kupovati!
- Ti si dobar prodavač!
- Sad si puno prodao/la!

38 Zajedničko pospremanje igračaka

Šta uči Vaše dijete?

- Zajednički se zanimati za nešto
- Usklađenost očiju i ruku
- Održavati red u svom okruženju

Šta Vam treba?

- Više kutija za igračke
- Razbacane igračke

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu kutije za igračke i obratite pažnju na to šta će uraditi s njima.
- Kažite Vašem djetetu da su to kutije za igračke i da ćete sada pokupiti sve igračke.
- Dajte Vašem djetetu igračke iste vrste (npr. Lego-/Duplo kocke) i zamolite ga da ih stavi u kutiju za igračke.
- Djetetu mlađem od 6 godina obično je potrebno pomoći prilikom pospremanja.
- Upotrijebite novu kutiju za igračke za drugu vrstu igračaka (npr. kockice za gradnju).

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- U koju kutiju stavljamo automobile? U ovu? To je dobra ideja, tako ćemo uraditi! Dobro to radiš!
- Lijepo, kako već znaš razvrstati svoje igračke!

39 Hop, hop, hop – konjić trči galop

Šta uči Vaše dijete?

- Zajedno igrati neku igru
- Zvuk i ritam jezika i riječi

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vaše dijete u krilo i cupkajte koljenom gore-dolje: „Želiš li jahati?“
- Držite Vaše dijete čvrsto ispod ruku.
- Cupkajte s oba koljena, čas malo brže, čas sporije: „Hop, hop, hop – konjić trči galop!“
- Podignite Vaše dijete kod zadnje riječi u visinu.
- Zatim brzo ponovo posadite Vaše dijete u Vaše krilo.
- Pri tome možete reći sljedeće stihove:

Hop, hop, hop – konjić trči galop!
Preko štapa i kamenja,
al' ne lomi si koljena,
hop, hop, hop – konjić trči galop!

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti se znaš dobro držati!
- Sjajno, kako se igraš jahača!

40 Igranje s plastelinom

Šta uči Vaše dijete?

- Na neobičan način osjećati i pokretati prste
- Otkriti novi materijal, koji može samo oblikovati

Šta Vam treba?

- Plastelin u jednoj boji – kasnije također u više boja
- Podloga, npr. karton ili plastični set za doručak

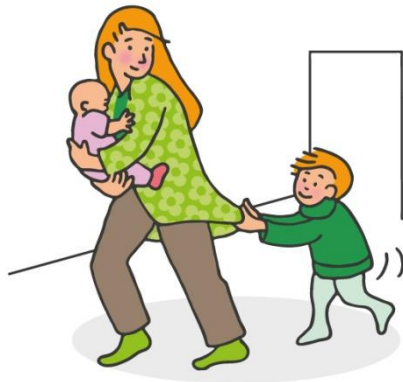
ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte plastelin Vašem djetetu, kako bi ono upoznalo materijal.
- Uzmite malo plastelina za sebe i oblikujte npr. ravni kolač, duge zmijske, špagete ili kugle.
- Obratite pažnju na to šta Vaše dijete radi i kažite nešto o tome, npr. „Uzmeš vrlo male komade, sad ih sastaviš, odlično!“
- Pokažite da se prstom mogu izbušiti rupe u plastelinu.
- Pokažite kako se sa drškom od kašike ili noktom mogu napraviti crte u plastelinu.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti već znaš dobro gnječiti!
- Ti već znaš napraviti lijepu kuglu/zmiju/...!

41 Igranje vozića

Šta uči Vaše dijete?

- Raditi nešto zajedno (važno za vježbanje saradnje)
- Pretvarati se (potiče maštu i slobodno isprobavanje sopstvenih mogućnosti)

Šta Vam treba?

- Dovoljno prostora za hodati okolo

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Uzmite Vašu bebu u naručje, stavite Vaše dvogodišnje ili trogodišnje dijete iza sebe i zamolite ga da Vas čvrsto drži.
- Krenite i kažite pri tome da ćete se sada igrati voza: „Slušaj: ćihu, ćihu, ćihuhu, ...“
- Hodajte sve brže, poput voza koji polahko kreće i postaje sve brži.
- Neka se čuje i zviždanje parne lokomotive: „Tuut, tuuuuuut!“
- Pustite Vaše dijete da također bude lokomotiva, skrenuti u krivinu i zviždati.
- Pritom možete također otpjevati odgovarajuću dječju pjesmu o željeznici:

Vozić ide ćihuhu, prikači se juhuhu.
sam se vozit ne volim, pa ću (npr. djetetovo ime) povesti.

- Postavite uz to i stolice jednu iza druge.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti već dobro znaš oponašati voz.

42 Nizanje lanaca

Šta uči Vaše dijete?

- Upravljanje rukama
- Usklađenost ruku i očiju

Šta Vam treba?

- Veliki biseri, komad konopca, vrpce ili pertle

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite Vaše dijete da se igra sa biserima i konopcem.
- Natakните prvi biser na konopac i čvrsto ga zavežite.
- Pokažite Vašem djetetu kako se provlači konopac kroz biser.
- Držite konopac gore, tako da biser klizne prema dolje.
- Držite konopac i zamolite Vaše dijete da natakne biser.
- Sada zamolite Vaše dijete da samo drži konopac da bi natakнуло biser.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Tako je dobro, pravilno držiš konopac!
- Ti znaš dobro nataknuti bisere!

43 Kolut naprijed

Šta uči Vaše dijete?

- Vladati svojim tijelom
- Ciljano se kretati

Šta Vam treba?

- Mehka podloga

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Ako ste gibki i to želite, možete pokazati kolut naprijed.
- Pustite Vaše dijete da čučne, podupirući se rukama o pod.
- Pomozite Vašem djetetu da stavi glavu između ruku na pod i jednom rukom mu držite vrat.
- Pomozite mu s drugom rukom da digne stražnjicu, a zatim da se prevrne.
- Pustite Vaše dijete da to samo isproba, pomozite samo malo.
- Ako Vaše dijete to još ne želi, možete napraviti jednostavniju igru: otpjevajte nešto, a na kraju se oboje bacite i kotrljate oko svoje ose.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti se već znaš lijepo kotrljati!
- Ti već znaš lijepo napraviti kolut naprijed!

44 Igra prstima

Šta uči Vaše dijete?

- Dobro paziti i gledati
- Ritam i zvuk jezika i riječi (dobra priprema za učenje govora)

Šta Vam treba?

- Eventualno flomaster ili olovka u boji navlažena na vrhu

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Možete nacrtati lica na vrhovima prstiju ili na noktima.
- Pustite Vaše dijete da se igra sa prstima Vaše ruke, pri tome možete reći sljedeći stih:

Petorica muškaraca u šumu su išli, da ulove zeca oni su otišli.
Prvi, debeo kao bačva, uvijek je gundao: „Gdje je taj zec nestao?“
Drugi povika: „Eno ga, trči tamo!“
Treći, on visok bijaše, toliko se uplašio da počeo da plače: „Ne vidim ga da skače!“
Četvrti reče: „Previše mi je glupo, ja se vraćam kući, kud puklo da puklo!“
Ali najmanji, vidi iznenađenja, kući je donio zeca.
Svi su se smijali: „Hahahahaha!“

Drugi jednostavni tekstovi su:
„Deset malih Indijanaca“ ili „Gdje je palac“

- Ako je Vašem djetetu 1 ili 2 godine, možete redom držati prste Vašeg djeteta, dok recitirate stihove.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, tačno, to je tvoj palac!

45 Slikovnice

Šta uči Vaše dijete?

- Gledati slike
- Slušati, kada se nešto priča (kroz to uči jezik)
- Navići se na slike

Šta Vam treba?

- Knjiga sa slikama

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Dajte Vašem djetetu knjigu, posmatrajte šta radi s njom i kažite nešto pri tome.
- Ispričajte na jeziku/cima Vaše porodice šta se nalazi u knjizi i ujedno pokažite na odgovarajuće slike.
- Pustite Vaše dijete da samo okreće stranice.
- Ako Vaše dijete nešto ne ponovi pravilno, ponovite Vi riječ ispravno u jednoj rečenici. Vaše dijete kaže npr. „medjed“ za „medvjeda“, onda Vi kažite „Da, to je medvjed!“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Zabavno je gledati slike s tobom!
- Lijepo, kako ti znaš pričati o slikama!

46 Bojenje vodenim bojama

Šta uči Vaše dijete?

- Pokretati ruke
- Usklađenost ruku i očiju (važno za kasnije učenje pisanja)
- Izraziti se

Šta Vam treba?

- Široka, ravna četkica i upijajući papir (veliki listovi, rolne za tapete ili ostaci tapeta)
- Jedna ili dvije boje u pljosnatim posudama (koje se ne mogu lahko prevrnuti)
- Vlažna spužva
- Mušema (voštano platno) ili izrezana vreća za smeće kao podloga, velika plastična kesa, stara košulja ili stara bluza kao kecelja za bojenje

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Stavite Vašem djetetu kecelju za bojenje i kažite pri tome da ćete vas dvoje sada bojiti vodenim bojama (uz to također imenujte boje).
- Stavite papir na mušemu i dobro ga navlažite spužvom.
- Dajte Vašem djetetu četkicu i pokažite mu posudu sa bojom („Sa ovom bojom možeš bojiti“).
- Kao prvo, dijete može umočiti prst/ruku i napraviti otisak prsta ili otisak ruke.
- Pokažite Vašem djetetu kako da umoči četkicu u posudu sa bojom.
- Pokažite kako se crtaju tačke ili crte na papiru.
- Gledajte sa Vašim djetetom kako se boja širi.
- I Vi bojite i ohrabrite Vaše dijete da Vas oponaša.
- Možete dodati i drugu boju (imenujte boju).

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti vrlo lijepo bojiš!

47 Igra pamćenja

Šta uči Vaše dijete?

- Igrati se zajedno po pravilima
- Nove riječi i izraze
- Prepoznati razlike i podudarnost između slika

Šta Vam treba?

- Dječja igra lutrije sa slikama

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Gledajte slike zajedno sa Vašim djetetom i kažite mu šta predstavljaju.
- Pronađite koje slike idu zajedno i zašto.
- Vi i Vaše dijete možete uzeti po jednu podlogu sa slikama.
- Uzmite karticu sa slikom i stavite je na odgovarajući prikaz na podlozi sa slikama. Ako to nije moguće, kartica se ponovo odlaže.
- Položite sve kartice licem prema dolje.
- Sada uzmite redom karticu sa slikom i stavite je na odgovarajuće mjesto na podlogu sa slikama.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si to dobro prepoznao/la: stolica ide na tvoju podlogu sa slikama.

48 Opijaj

Šta uči Vaše dijete?

- Osjećati rukama
- Doživjeti to što osjeća

Šta Vam treba?

- Neki poznati predmeti kao npr.:
- hladne/tople stvari
- mehke/tvrde stvari
- tečne/čvrste stvari

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite Vaše dijete da najprije sve osjeti i pogleda.
- Razgovarajte o materijalima: osjećaju li se mehko ili tvrdo, glatko ili hrapavo, toplo ili hladno, jesu li teški ili lagani?
- Sada svako stavlja svoje ruke ispod stola.
- Dajte Vašem djetetu ispod stola jedan predmet u ruke.
- Zamolite Vaše dijete da kaže kako se predmet osjeća.
- Sada dijete može Vama predati predmet ispod stola i Vi trebate reći kako se osjeća.
- Tako se nastavlja naizmjenično.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Lijepo, kako ti pregledaš sve stvari!
- Da, tačno, kamen je hladan.
- Da, tačno, džemper je mehak.

49 Igra prerusavanja

Šta uči Vaše dijete?

- Pretvarati se: postaviti se na mjesto drugog
- Razvijati maštu

Šta Vam treba?

- Mehka marama, npr. šal

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite Vaše dijete da se igra sa maramom onako kako želi.
- Pitajte Vaše dijete kako se tkanina osjeća i koje je boje marama.
- Pustite Vaše dijete da jednostavno proba i ne pokazujte ništa! Dijete prvo treba samo otkriti kako se marama može koristiti.
- Pokažite kako se marama može koristiti kao pregača, kapa, zavoj ili pokrivač.
- Pomozite Vašem djetetu da priveže i sveže maramu u čvor.
- Pustite Vaše dijete da se gleda u ogledalu.
- Ako Vaše dijete nosi maramu kao pregaču, možete se pretvarati da je kuhar i pitati šta želi kuhati.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si to dobro smislio/la, sada je marama pokrivač!

50 Slaganje čaša

Šta uči Vaše dijete?

- Ciljano pokretanje ruku i nogu
- Usklađenost očiju i ruku
- Prostorni pojmovi: na, unutra, pored, iza, ispred
- Prepoznati i imenovati boje

Šta Vam treba?

- Čašice kupice za slaganje / lutka u lutki (matrjoška)

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Gledajte Vaše dijete kako se igra s čašicama i kažite mu šta upravo radi.
- Složite zajedno s Vašim djetetom čašice jednu NA drugu. Izgovorite naglašeno riječ NA.
- Sada zamolite Vaše dijete da stavi čašice jednu NA drugu, ako to još ne radi, pokažite mu ponovo.
- Dokle god je Vaše dijete pri vježbi, možete učiniti isto sa čašicama i izrazima: U, ISPOD, PORED ili IZA.
- Ako bi se Vaše dijete radije igralo samo sa čašicama, pustite ga. Ali kažite uvijek pri tome šta trenutno radi: „Vidiš, sada si stavio/la crvenu čašicu U žutu.“
- Imenujte također uvijek nazive boja, onda će Vaše dijete naučiti te nazive.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti ispravno stavljaš čašice jednu na drugu. Sjajno, a sad ću ih postaviti jednu pored druge, možeš li i ti to uraditi?

51 Pomaganje u kući

Šta uči Vaše dijete?

- Samopouzdanje
- Samostalnost
- Razvijati osjećaj da može nešto uraditi

Šta Vam treba?

- Npr. štipaljke za veš i vlažan veš; namirnice koje su za složiti; krompir koji treba oguliti; plastične čašice koje treba oprati

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Razmislite u koju aktivnost možete uključiti Vaše dijete.
- Zamislite situaciju u kojoj Vam Vaše dijete može pomoći, npr. izvaditi namirnice iz korpe i složiti ih, dodavati štipaljke za veš, s kojima vješate veš, oguljeni krompir staviti u lonac, promiješati u napunjenoj posudi.
- Možete pitati Vaše dijete: „Želiš li mi pomoći? Hoćeš li mi dodati štipaljke za veš?“
- Postavite stol s Vašim djetetom.
- Razgovarajte s Vašim djetetom o aktivnostima koje obavljate: „Šta radimo s namirnicama? Zašto vješamo veš na štrik?“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si mi jako pomogao/la, hvala puno!

52 Ja vidim nešto što ti ne vidiš

Šta uči Vaše dijete?

- Pažljivo gledati
- Razlike između boja
- Nove riječi, npr. naziv za boje i predmete
- Zajedno se igrati po pravilima

Šta Vam treba?

- Nisu potrebni materijali

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Zamolite Vaše dijete da vam pokaže sve predmete određene boje u sobi. Tako možete znati da li Vaše dijete već prepoznaje tu boju.
- Zamislite neki CRVENI predmet u sobi i recite Vašem djetetu: „Ja vidim nešto što ti ne vidiš, a to je CRVENO.“
- Pustite sada Vaše dijete da pogađa koji ste predmet zamislili. Recite „toplo“, ako Vaše dijete imenuje predmet koji je blizu onoga što pokušava pogoditi. Recite „hladno“, ako je veoma daleko od toga.
- Sada Vaše dijete može odabrati predmet s određenom bojom, koji onda Vi morate pogađati.
- Odaberite sada predmet od određenog materijala, npr. nešto od drveta ili stakla: „Ja vidim nešto što ti ne vidiš, a to je od drveta.“
- Vaše dijete sada može pokazati ili reći o čemu se radi.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Toplo! Sada si to skoro pogodio/la!
- Sjajno, kako si to otkrio/la!

53 Igra memorije

Šta uči Vaše dijete?

- Nove riječi i izraze
- Prepoznati razlike i sličnosti
- Nešto zapamtiti
- Zajedno se igrati po pravilima

Šta Vam treba?

- Najprije četiri memorijska para, kasnije još više

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pogledajte karte zajedno sa Vašim djetetom i pitajte šta je na njima.
- Postavite karte licem prema gore i uvijek birajte odgovarajuće parove karata.
- Ako Vaše dijete to već razumije, možete pogledati šta još ide zajedno i zašto (npr. jabuke i šljive idu zajedno, jer su voće; stolica i stol idu zajedno, jer su namještaj).
- Postavite sada kartice sa slikama licem prema dolje.
- Pomozite Vašem djetetu da pomiješa karte.
- Okrenite sada dvije kartice jednu za drugom. Ako su karte različite, okrenite ih ponovo, ako su iste, stavite ih na stranu.
- Ako neko nađe dvije iste karte, može ih zadržati i okrenuti još dvije druge karte.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, tačno, te dvije karte tu idu zajedno!

54 Igranje vani s pijeskom

Šta uči Vaše dijete?

- Kako se osjeća pijesak i šta se s njim može uraditi
- Napraviti nešto od pijeska
- Izraziti vlastitu maštu

Šta Vam treba?

- Pješčanik u komšiluku
- Malo bijelog pijeska u blizini kuće ili na balkonu
- Mala kanta vode

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Obucite Vašem djetetu odjeću, koja se može isprljati.
- Pustite Vaše dijete da se slobodno igra s pijeskom i vodom (mnoga djeca vole da sipaju vodu u pijesak ili obrnuto).
- Ukažite Vašem djetetu Vašu pažnju ohrabrujućim klimanjem ili osmijehom.
- Razgovarajte sa Vašim djetetom o tome kako se osjeća pijesak (vlažan, suh, zrnast, nježan, mehak, ...).
- Napravite nešto zajedno sa Vašim djetetom, npr. kolač od pijeska, visoko brdo sa tunelom itd.
- Pospremite na kraju zajedno sa Vašim djetetom, npr. razbacani pijesak vratiti natrag u pješčanik.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si baš lijep kolač ispekao/la!

55 Kotrljanje i ciljanje loptom

Šta uči Vaše dijete?

- Upravljati pokretima ruku, šaka i prstiju
- Usklađenost očiju, ruku i šaka
- Različite mogućnosti igranja s loptom
- Zajedno se igrati

Šta Vam treba?

- Mehka, lahka lopta

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pokažite Vašem djetetu loptu i razgovarajte o njenom obliku, njenoj mehkoci i njenoj težini.
- Pustite Vaše dijete da isproba šta se može raditi s loptom.
- Možete jedno drugom bacati, kotrljati ili šutnuti loptu.
- Izaberite veliki cilj za početak, kao npr. vrata. Kasnije možete izabrati manji cilj, npr. ispod stolice, između nogu od stolice.
- Ako to dobro uspije, možete ciljati na nogu od stola ili na neki lagahni, nelomljivi predmet, poput plastične čašice.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš sjajno loptu kotrljati i precizno ciljati!

56 Pažljivo slušaj i traži

Šta uči Vaše dijete?

- Pažljivo slušati

Šta Vam treba?

- Mirna soba bez uključene televizije ili radija
- (Kuhinjski) budilnik koji kuca ili nešto drugo što stvara zvuk

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Oponašajte zvuk budilnika i otpjevajte uz to jednu pjesmu sa Vašim djetetom.

Veliki satovi kucaju tik – tak, tik – tak,
mali satovi kucaju tike – take, tike – take,
a mali džepni satovi kucaju tike – take, tike – take, tik.

- Zamolite Vaše dijete da pokrije oči, dok Vi negdje sakrijete budilnik.
- Zamolite Vaše dijete da potraži budilnik hodajući uokolo i pažljivo slušajući.
- Ako Vaše dijete to želi, može sada ono sakriti budilnik, a Vi možete tražiti.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si veoma pažljivo slušao/la i pronašao/la budilnik, odlično!

57 Učenje oblačenja

Šta uči Vaše dijete?

- Raditi nešto samostalno, pomoći sebi
- Osjeća se veće i razvija samopouzdanje u vlastite vještine

Šta Vam treba?

- Različiti komadi odjeće

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Vježbajte oblačenje s različitim komadima odjeće, npr. nakon kupanja (donja majica / košulja / džemper / čarape / ...).
- Vježbajte zakopčavanje i otvaranje / zatvaranje na čičak.
- Položite na pod otvorenu jaknu s otvorom vrata prema Vama i rajsferšlusom okrenutim prema gore.
- Pomozite Vašem djetetu da se uvuče u jaknu i rukave.
- Povucite jaknu odzada prema dolje, tako da je Vaše dijete pravilno obučeno.
- Vježbajte sve dok Vaše dijete to želi.
- Zatim jaknu stavite na niski stol.
- Pokažite sada polahko Vašem djetetu kako otvoriti i ponovo zatvoriti jaknu.
- Stalno ohrabrujte Vaše dijete, ako to proba samo, ali mu to još uvijek ne polazi za rukom. Pomozite mu malo i ohrabrite ga dalje: „Pokušaj još jednom!“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- To si dobro uradio/la!

58 Samonaprađljena slagalica

Šta uči Vaše dijete?

- Ciljana upotreba mišića ruku i prstiju
- Usklađenost očiju i ruku
- Razmišljati o oblicima
- Sastaviti dijelove slike u jednu cjelinu

Šta Vam treba?

- Slika, tanki karton i ljepilo ili razglednica
- Dječje makaze

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pronađite sliku koja se Vašem djetetu sviđa i razgovarajte sa Vašim djetetom o slici: „Šta vidiš ovdje? Šta ti je lijepo?“
- Zatim premažite karton ljepilom na jednom uglu i čvrsto pritisnite sliku.
- Kažite Vašem djetetu da od slike treba postati slagalica, koja se razdvaja.
- Pustite Vaše dijete da samo razreže zalijepljenu sliku na dva dijela. Ako je potrebno, pomozite mu tako što ćete mu voditi ruke.
- Pustite sada da Vaše dijete stavi dijelove jedne do drugih.
- Ako to uspije, Vaše dijete može ponovo prerezati komade i sastaviti sva četiri dijela.
- Pomozite, ako mu je sastavljanje i dalje teško, npr. postavljanjem komada jedan do drugog ili okretanjem.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti si dobro sastavio/la sliku! Da, tako je tačno!

59 Pričati uz knjigu

Šta uči Vaše dijete?

- Nove riječi
- Od riječi oblikovati rečenice
- Pažljivo slušati
- Navići se na knjige

Šta Vam treba?

- Dječja knjiga sa pričom u slikama

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Gledajte slike zajedno sa Vašim djetetom i razgovarajte o tome.
- Pročitajte ili ispričajte kratke odlomke i istovremeno pokažite na osnovu slika o čemu govorite.
- Potaknite Vaše dijete pitanjima na razmišljanje o priči, npr. „Šta će ... sada uraditi?“, „Kamo će ... otići?“, „Šta će se sada dogoditi?“
- Objasnite značenje novih riječi i pokažite ih ako je moguće.
- Pročitajte ili ispričajte priču različitim glasovima. Neka npr. medvjed s dubokim brundavim glasom kaže: „Mmmm, ukusan med. Želim ga imati!“
- Ispričajte priču i zamolite Vaše dijete da je prepriča. Pri tome možete pomoći pitanjima: „Šta je ... to uradio/la!“, „Šta se ovdje dogodilo?“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti znaš već lijepo pripovijedati! Da, ... je to uradio/la!

60 Pričati sa rukavicom za kupanje ili čarapom

Šta uči Vaše dijete?

- Razvijati svoju maštu
- Sastaviti razumljive rečenice
- Rješavati probleme
- Razmišljati zajedno s drugima

Šta Vam treba?

- Rukavica za kupanje ili čarapa

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Navucite čarapu ili rukavicu za kupanje preko Vaše ruke (ili upotrijebite pravu lutku).
- Palcem i prstima oblikujte usta. Neka usta govore ili hvataju, otvaranjem i zatvaranjem palca i prstiju.
- Pretvarajte se kao da ta lutka želi Vaše dijete ujesti za nos ili ruku: „Rado bih te pojeo ... NJAM!“ (Ako se to sviđa Vašem djetetu, možete to ponoviti.)
- Ručna lutka može obavijestiti Vaše dijete o nekom problemu, npr. „Izgubio sam kapu. Gdje da je potražim? ... Ali ne leži tamo. Šta sada da radim?“
- Vještina leži u tome da očarate Vaše dijete kroz razgovor, tako da nastane pravi dijalog o nekom problemu, koji je također poznat Vašem djetetu.
- Igra je još zabavnija kada pomičete ručnu lutku i govorite drugim glasom.
- Pustite Vaše dijete da se igra sa rukavicom za kupanje ili čarapom te da preko lutke razgovara s Vama.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Vidiš, sad si našao/la svoju kapu!
- Ti već dobro znaš razgovarati s lutkom!

61 Šta pripada zajedno?

Šta uči Vaše dijete?

- Pažljivo gledati i porediti
- Vježbati svoje pamćenje
- Nove izraze i zbirne pojmove

Šta Vam treba?

- Broj jednakih predmeta u domaćinstvu, npr. različite kašike, štipaljke za veš u boji, konci iz različitih prediva, dugmad, ...

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Sastavite odgovarajuće materijale.
- Potaknite kroz pitanja Vaše dijete na razgovor: „Za šta nam treba ...?“
- Pokažite Vašem djetetu ispravnu upotrebu predmeta i kažite pri tome kako se nazivaju.
- Zamolite Vaše dijete da razvrsta predmete (da spoji jednake predmete):
štipaljke za veš po boji: crvene sa crvenima, žute sa žutima, zelene sa zelenima
velike i male dijelove pribora za jelo
kašika i viljuška odvojeno
kašiku od drveta i metala odvojeno staviti.
- Imenujte zbirne pojmove:
„Jedemo s priborom za jelo.“
„Crvena i žuta su boje.“
„Drvo, plastika i metal su materijali od kojih se prave predmeti.“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, to je crvena štipaljka za veš, ona ide tamo!
- Ti već znaš odlično razvrstavati!

62 Igranje s Legom ili Duplom

Šta uči Vaše dijete?

- Graditi sa Legom ili Duplom
- Izraziti svoju maštu
- Usklađenost očiju i ruku

Šta Vam treba?

- Lego ili Duplo kocke

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pustite Vaše dijete da se slobodno igra sa Legom / Duplom.
- Ohrabrite Vaše dijete pokazujući interes za ono što radi.
- Pokažite Vašem djetetu kako odvojiti sastavljene kocke i napraviti nešto novo. Samo ako ih ne uspije rastaviti, trebate malo voditi njegove ruke.
- Igrajte se s tim što je Vaše dijete napravilo.
- Razgovarajte sa Vašim djetetom, postavite pitanja: „Je li ovo kuća? Ah, to je brod. Ko je kapetan? Postoji li i mornar?“

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Ti već znaš kocke dobro spojiti!
- Tvoj toranj je baš visok!

63 Dijelovi tijela

Šta uči Vaše dijete?

- Funkcije njegovog tijela
- Izraz „dijelovi tijela“ i naziv pojedinih dijelova tijela

Šta Vam treba?

- Ogledalo
- Slika ili fotografija nekog djeteta
- Knjiga o tijelu

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Gledajte slike / fotografije sa Vašim djetetom i kažite da sada želite razgovarati o dijelovima tijela.
- Obratite pažnju na to šta Vaše dijete gleda, jer to posebno zanima Vaše dijete. Navedite Vašem djetetu tome pripadajuće nazive.
- Postavite pitanja o dijelovima tijela, npr. „Kako se zove ovaj dio tijela? Gdje je to kod tebe? Imaš li i ti jednu/jedan ...? Šta radiš sa svojim/ svojom ...?“.
- Ako je potrebno, pomozite Vašem djetetu tako što ćete izgovoriti prvo slovo riječi ili šapnuti početak riječi.

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, to je tačno, to je noga. A gdje je tvoja noga?

64 Moja porodica

Šta uči Vaše dijete?

- Nazive članova njegove porodice
- Nove pojmove, koji se odnose na porodicu
- Upoznati porodični krug

Šta Vam treba?

- Niz fotografija sa članovima porodice
- Papir za crtanje i bojice

ŠTA MOŽETE RADITI?

- Pokažite Vašem djetetu fotografije i pustite ga da pogodi ko je na njima. Može pokazati i na poznate članove porodice.
- Vi možete sada umjesto toga i crtati članove porodice. Naravno, ne moraju ispasti u prirodnom izgledu. Zatim možete koristiti crtež da razgovarate o porodici.
- Pustite i Vaše dijete da crta, s tim što se jedan ili dva kružića s crtama na njima već mogu smatrati čovjekom.
- Ispričajte na temelju fotografija ili crteža nešto o članovima porodice: ko su oni, gdje i kako žive, šta su već doživjeli s Vama (ili sa Vašim djetetom), ...
- Navedite i porodične veze: „Nana je moja majka. Amidža O. je očev brat...”
- Zamolite Vaše dijete da vam pokaže svu djecu, zatim sve žene, sve muškarce, ...

Kažite šta Vaše dijete dobro radi:

- Da, to je tačno, djed je moj otac.
- Lijepo, kako si ga prepoznao/la na fotografiji!